

Allianz ZB d.o.o.

društvo za upravljanje dobrovoljnim
mirovinskim fondovima:

koje upravlja imovinom **AZ Profit** dobrovoljnog mirovinskog fonda
Heinzelova 70, 10000 Zagreb

AZ Profit dobrovoljni mirovinski fond
Godišnje izvješće
za 2017. godinu

U Zagrebu, 12. ožujka 2018. godine

Sadržaj

Izvešće posloводства	2
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	5
Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda	6
Financijski izvještaji	11

Izvešće posloводства

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNI RAZVOJ FONDA

1.1. Poslovne aktivnosti Fonda

AZ Profit, otvoreni dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) je sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo“).

Uprava Društva za upravljanje sastoji se od dva člana, Predsjednika Uprave i Člana Uprave, čije su ovlasti utvrđene Društvenim ugovorom, Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Društvo za upravljanje investira imovinu Fonda na umjereno konzervativan način, a s glavnim ciljem ostvarenja primjerenog prinosa.

Neto imovina Fonda pod upravljanjem Društva na 31. prosinca 2017. godine iznosila je 1.523 milijuna kuna. Udio neto imovine Fonda u ukupnoj imovini svih otvorenih dobrovoljnih fondova na tržištu na kraju 2017. godine bio je 39,09%.

Broj članova Fonda na dan 31. prosinca 2017. bio je 101.884, a ostvareni prinos Fonda za 2017. bio je -3,37%.

Ostvareni prinosi po godinama u zadnjih 5 godina bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2016.	5,13%
2015.	6,65%
2014.	8,72%
2013.	2,11%
2012.	11,22%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2017. iznosi 6,81%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Nominalni prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indicaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosa uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Imovina Fonda na 31. prosinca 2017. bila je uložena najvećim dijelom tj. 82% u domaće vrijednosne papire. U tim ulaganjima najzastupljenije su domaće dužničke vrijednosnice s 58% imovine Fonda. Domaće dionice čine 23% imovine Fonda.

Inozemnu imovinu čine strane dionice i udjeli u investicijskim fondovima s 9% imovine Fonda.

1.2. Financijski rezultati Fonda u 2017.

Neto imovina Fonda porasla je u 2017. godini za 45 milijuna kuna što predstavlja porast od 3% u odnosu na 31. prosinca 2016. godine. Neto novčani primici od članova Fonda od početka rada do 31. prosinca 2017. iznose 946 milijuna kuna, dok je razlika od 577 milijuna kuna do vrijednosti neto imovine na 31. prosinca 2017. rezultat poslovanja Fonda i primitaka po osnovi državnih poticaja.

99,66% obveza čine dugoročne obveze za iskup obračunskih jedinica članova Fonda, dok ostatak od 0,34% čine kratkoročne obveze.

Izvešće posloводства (nastavak)

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNI RAZVOJ FONDA (nastavak)

1.3. Financijski instrumenti i rizici

Ulagačke aktivnosti Fonda izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

U svrhu zaštite članova, a prema regulatornim zahtjevima, Društvo za upravljanje je uspostavilo sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svog poslovanja.

Sustav upravljanja rizicima čine svi relevantni dijelovi organizacijske strukture Društva za upravljanje koji sudjeluju u procesu upravljanja rizicima, te pravila, procesi, i postupci za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti rizicima.

U svrhu centraliziranog praćenja i upravljanja rizicima Društvo za upravljanje je osnovalo neovisnu i učinkovitu Funkciju upravljanja rizicima te Odbor za rizike.

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik.

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promijeniti. Izloženost valutnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost valutnom riziku.

Fond je izložen riziku promjene fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijea. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na Republiku Hrvatsku. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane hrvatskih kompanija.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da je ovaj rizik nizak s obzirom na dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Financijski instrumenti Fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima te vrijednosnice moguće je relativno lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

Izvešće posloводства (nastavak)

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNI RAZVOJ FONDA (nastavak)

1.4. Budući razvoj Fonda

Društvo za upravljanje će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se i nadalje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa.

2. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi financijske izvještaje za svaku financijsku godinu koji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvješća posloводства, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće posloводства i financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Saša Novosel
Predsjednik Uprave

Slaven Bošnjak
Član Uprave

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima
Heinzelova 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 12. ožujka 2018.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda, izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2017. godine, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda i njegovog društva za upravljanje („Društvo za upravljanje“) u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata koji ne kotiraju na aktivnom tržištu

Na dan 31. prosinca 2017. godine, portfelji financijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDG) i financijske imovine raspoložive za prodaju (RZP) iznosili su 1.406 milijuna HRK (31. prosinca 2016.: 1.243 milijuna HRK), uključujući 164 milijuna kuna ulaganja u financijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu (31. prosinca 2016. : 14 milijuna kuna).

Vidi bilješku 3 za računovodstvene politike za financijske instrumente i bilješke 19 do 20.

Ključno revizijsko pitanje

Kako smo pristupili tom pitanju

Dio FVRDG i RZP portfelja Fonda odnosi se na ulaganja u financijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Takvi nekotirani instrumenti primarno se odnose na državne obveznice i trezorske zapise te vlasničke vrijednosnice.

Dok se fer vrijednost FVRDG i RZP portfelja najbolje određuje u usporedbom s njihovim kotiranim tržišnim cijenama, u slučajevima kada instrumenti nisu kotirani na aktivnom tržištu, njihovu fer vrijednost Fond mjeri primjenom odgovarajućih tehnika vrednovanja kao što su tehnike sadašnje vrijednosti (bazirane na modelu diskontiranih novčanih tokova) potpomognuto, gdje je primjenjivo, tehnikama baziranim na usporedivim multiplikatorima za vrednovanje, stvarnim cijenama u tržišnim transakcijama, ili referentnim stopama izvedenim iz eksternih cjenovnih servisa.

Odabir i primjena navedenih tehnika vrednovanja zahtijeva značajan stupanj prosudbe od strane menadžmenta Fonda, uključujući, ali ne ograničeno na, utvrđivanje odgovarajućih diskontnih stopa i terminalnih stopa rasta, pretpostavki budućih novčanih tokova, utvrđivanje odgovarajućih grupa usporedivih društava i usporedivih transakcija.

Sukladno navedenom, procjenu fer vrijednosti ulaganja u instrument koji ne kotiraju na aktivnom tržištu odredili smo kao ključno revizijsko pitanje.

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- procjenu dizajna i implementacije ključnih kontrola nad identifikacijom tržišta kao aktivnog ili neaktivnog i posljedičnom klasifikacijom financijskih instrumenata u hijerarhiji fer vrijednosti u skladu s relevantnim standardima izvještavanja;
- procjenu primjerenosti Fondovog modela fer vrijednosti usporedbom sa zahtjevima relevantnih standarda financijskog izvještavanja te sa trenutnom tržišnom praksom;
- uz pomoć vlastitog specijalista za vrednovanje, na uzorku financijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu odabranih na temelju njihove veličine i ostalih rizičnih karakteristika;
 - testiranje integriteta modela vrednovanja koje primjenjuje Fond, uključujući matematičku točnost i konzistentnost ulaznih podataka i izvora podataka;
 - preispitivanje razumnosti ključnih pretpostavki primijenjenih u modelima vrednovanja poput onih vezanih uz diskontne stope i stope rasta, očekivane novčane tokove, utvrđivanje odgovarajuće grupe usporedivih društava te, gdje je bilo dostupno, usporedbu ključnih financijskih ulaznih podataka uključujući, ali ne ograničeno na profit i neto imovinu, s eksternim izvorima podataka, revidiranim financijskim izvještajima i upravljačkim izvještajima subjekta ulaganja, javno dostupnim multiplikatorima za usporedne industrije i subjekte;
 - gdje su korišteni eksterni cjenovni servisi, provjera s javno dostupnim referentnim stopama;
- procjenu točnosti i potpunosti objava povezanih u financijskim izvještajima vezano uz instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu, a posebice vezano uz analizu osjetljivosti modela vrednovanja na razumno moguće promjene u onim pretpostavkama koje imaju najveći potencijalni učinak na rezultat vrednovanja (npr. diskontne stope i primjenjive multiplikatore vrednovanja).

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje (dalje „Uprava“) odgovorna je za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Godišnje izvješće čiji je sastavni dio Izvešće posloводства, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vežano za Izvešće posloводства, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi isključivo procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešču posloводства za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešču posloводства. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava Društva za upravljanje odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Fond, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva za upravljanje.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijave ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijave ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijave ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijave, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijava može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola Društva za upravljanje.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva za upravljanje.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor Fonda i Društva za upravljanje na 19. ožujka 2017. da obavimo reviziju financijskih izvještaja AZ Profit dobrovoljnog mirovinskog fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 6 godina te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2012. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva za upravljanje na dan 12. ožujka 2018. godine;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja nismo pružali nerevizijske usluge Društvu za upravljanje pa samim tim niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od Fonda i Društva za upravljanje tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

12. ožujka 2018.

Igor Gošek
Direktor, Hrvatski ovlaštteni revizor

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU na dan 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	AOP	Bilješke	31.12.2016.	31.12.2017.
10+18*	Novčana sredstva	1	5	277.269	122.244
83+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	2		0	0
81+84+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnog papira	3		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri (ΣAOP5 do AOP9):	4		1.219.232	1.294.600
30+32+40+41+18*	-koji se vrednuju po fer vrijednosti (ΣAOP6 do AOP8)	5	6	1.219.232	1.294.600
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	6		1.219.232	1.294.600
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu	7		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje	8		0	0
50+80+18*	-koji se vrednuju po amortiziranom trošku	9		0	0
31+82	Instrumenti tržišta novca	10		0	0
33+42	Udjeli UCITS fondova	11		22.697	110.168
34+43	Udjeli otvorenih AIF-a i poslovni udjeli zatvorenih AIF-a	12		0	0
35	Izvedeni financijski instrumenti	13		722	787
85	Ostala financijska imovina	14		0	0
raz 1 (osim kt 10)	Ostala imovina	15	7	2.376	0
A	Ukupna imovina (AOP1+AOP2+AOP3+AOP4+AOP10+AOP11+AOP12+AOP13+AOP14+AOP15)	16		1.522.296	1.527.799
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17		167.657	104.164
20+21+28*	Obveze s osnove ulaganja u financijske instrumente	18		0	874
22+28*	Ostale financijske obveze	19		40.518	0
	Financijske obveze (AOP18+AOP19A)	20	8	40.518	874
23	Obveze prema mirovinskom društvu	21	9	3.167	3.114
24	Obveze prema depozitaru	22		38	44
25	Obveze s osnove dozvoljenih troškova fonda	23		0	0
26	Obveze prema imateljima udjela	24		5	6
27+28*	Ostale obveze fonda	25	10	958	1.120
	Ostale obveze (Σ AOP21 do AOP25)	26		4.168	4.284
B	Ukupno obveze fonda (AOP20+AOP26)	27		44.686	5.158
C	Neto imovina fonda (AOP16-AOP27)	28		1.477.610	1.522.641
D	Broj izdanih udjela	29		5.581.113	5.951.495
E	Cijena udjela fonda (AOP28/AOP29)	30		264,7518	255,8418
90	Novčani primici (AOP32+AOP33+AOP34)	31		1.276.924	1.437.318
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana	32		1.104.008	1.246.194
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva	33		7.298	8.653
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja	34		165.618	182.471
93	Novčani izdaci (AOP36+AOP37+AOP38)	35		-243.651	-308.362
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina	36		-193.186	-230.417
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva	37		-40.122	-62.826
93z	Novčani izdaci zbog smrti člana	38		-10.343	-15.119
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine	39		51.348	-71.541
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	40		343.752	395.100
96	Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	41		49.237	70.126
97	Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite	42		0	0
F	Ukupno obveze prema izvorima imovine (AOP31+AOP35+ Σ od AOP39 do AOP42)	43		1.477.610	1.522.641
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	44		167.657	104.164

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA	AOP	Bilješke	01.01.2016-31.12.2016.	01.01.2017-31.12.2017.
73	Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenata	45		44.708	44.730
63	Realizirani gubici od financijskih instrumenata	46		16.223	58.996
	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (AOP45-AOP46)	47	12	28.485	-14.266
72	Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	48		446.430	397.539
71x	Pozitivne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	49		149.364	144.815
62	Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	50		436.420	423.173
60x	Negativne tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	51		149.641	183.984
	Neto nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata (AOP48+AOP49-AOP50-AOP51)	52	12	9.733	-64.803
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	53	11	33.114	31.418
71y	Ostale pozitivne tečajne razlike	54	12	8.187	10.521
74	Prihodi od dividendi	55		10.583	9.681
75	Ostali prihodi	56		0	41
	Ukupno ostali poslovni prihodi (Σ od AOP53 do AOP56)	57		51.884	51.661
67	Rashodi od kamata	58		169	15
60y	Ostale negativne tečajne razlike	59	12	11.047	13.754
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	60	13	26.847	29.594
65	Naknada depozitaru	61	14	403	444
66	Transakcijski troškovi	62	16	288	326
64	Umanjenje imovine	63		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi fonda	64		0	0
	Ukupno ostali rashodi (Σ od AOP58 do AOP64)	65		38.754	44.133
	Dobit ili gubitak (AOP47+AOP52+AOP57-AOP65)	66		51.348	-71.541
	Nerealizirani dobiti /gubici financijske imovine raspoložive za prodaju	67		19.043	20.889
	Dobici/gubici instrumenata zaštite novčanih tokova	68		0	0
	Ostala sveobuhvatna dobit (AOP67+AOP68)	69		19.043	20.889
	Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP66+AOP69)	70		70.391	-50.652
	Reklasifikacijske usklade	71		0	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Pozicija	AOP	Bilješke	01.01.2016- 31.12.2016.	01.01.2017- 31.12.2017.
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	72		774.776	452.919
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	73		-709.932	-608.966
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	74		0	0
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	75		0	0
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	76		28.263	0
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova	77		-49.200	-82.398
Primici od ulaganja u izvedene financijske instrumente	78		5.467	158
Izdaci od ulaganja u izvedene financijske instrumente	79		-6.007	0
Primici od dividendi	80		10.742	9.677
Primici od kamata	81		34.248	28.310
Izdaci za kamate	82		-151	-33
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	83		155.000	0
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	84		-114.500	-40.500
Izdaci od naknada za upravljanje	85		-26.546	-29.482
Izdaci za naknade depozitaru	86		-398	-443
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda	87		-29	-34
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	88		502.664	194.758
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	89		-503.784	-172.103
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (Σ od AOP72 do AOP89)	90		100.613	-248.137
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	91		138.663	142.178
Primici s osnove promjene članstva	92		392	1.354
Primici s osnove državnih poticaja	93		15.596	16.858
Izdaci s osnova isplata mirovina	94		-24.181	-37.231
Izdaci s osnove promjene članstva	95		-12.048	-22.703
Izdaci zbog smrti člana	96		-1.706	-4.776
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	97		0	0
Ostali izdaci iz financijskih aktivnosti	98		0	0
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti (Σ od AOP91 do AOP98)	99		116.716	95.680
Efekti promjene tečaja stranih valuta	100		948	-2.568
Neto povećanje (smanjenje) novca (AOP90+AOP99+AOP100)	101		218.277	-155.025
Novac na početku razdoblja	102		58.992	277.269
Novac na kraju razdoblja (AOP101+ AOP102)	103	5	277.269	122.244

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI FONDA
tijekom razdoblja 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine**

u '000 kn

Pozicija	AOP	01.01.2016- 31.12.2016.	01.01.2017- 31.12.2017.
Dobit ili gubitak	137	51.348	-71.541
Ostala sveobuhvatna dobit	138	19.043	20.889
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (AOP137 + AOP138)	139	70.391	-50.652
Primici s osnova uplata na osobni račun	140	137.826	142.186
Primici s osnove promjene članstva	141	391	1.355
Primici s osnove državnih poticaja	142	15.595	16.853
Izdaci s osnova isplata mirovina	143	-24.181	-37.231
Izdaci s osnove promjene članstva	144	-12.018	-22.704
Izdaci zbog smrti člana	145	-1.705	-4.776
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda (Σ od AOP140 do AOP145)	146	115.908	95.683
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda (AOP139 + AOP146)	147	186.299	45.031

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA FONDA
na dan 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Pozicija	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2013.
Neto imovina fonda	1.522.641	1.477.610	1.291.311	1.114.770	928.887
Broj udjela fonda	5.951.495	5.581.113	5.127.537	4.720.984	4.276.667
Cijena udjela fonda	255,8418	264,7518	251,8384	236,1308	217,1988
	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.
Broj udjela fonda na početku razdoblja	5.581.113	5.127.537	4.720.984	4.276.667	3.902.560
Izdani udjeli s osnova uplata na osobni račun	550.146	543.235	506.029	506.220	470.326
Izdani udjeli s osnova državnih poticaja	65.524	59.066	57.443	116.583	60.401
Izdani udjeli temeljem promjene članstva (ulaz)	5.227	1.546	6.328	764	2.844
Povučeni udjeli temeljem promjene članstva (izlaz)	-88.020	-47.650	-35.457	-5.954	-4.456
Povučeni udjeli temeljem isplate mirovina	-143.998	-95.864	-118.681	-166.688	-149.821
Povučeni udjeli zbog smrti člana	-18.497	-6.757	-9.109	-6.608	-5.187
Broj udjela na kraju razdoblja	5.951.495	5.581.113	5.127.537	4.720.984	4.276.667
Prinos fonda	-3,37	5,13	6,65	8,72	2,11
Najniža cijena udjela fonda	252,4533	244,4378	235,9644	217,0241	210,5110
Najviša cijena udjela fonda	272,1440	265,1756	253,7751	236,7892	220,6701
Najviša vrijednost neto imovine fonda	1.533.524	1.478.582	1.291.311	1.114.770	928.887
Najniža vrijednost neto imovine fonda	1.440.764	1.262.474	1.114.523	928.526	830.150
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja					
Pravne osobe za posredovanje u trgovanju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju		Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe		
RAIFFEISENBANK AUSTRIA	16,33		0,00		
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	28,35		0,00		
ERSTE I STEIERMARKISCHE BANK D.D.	19,67		0,04		

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA FONDA na dan 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Metoda vrednovanja	Pravilnik o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda		31.12.2016.	% NAV	31.12.2017.	% NAV	
Fer vrijednost	Financijska imovina						
	1. razina (MSFI 13)	članak 9. stavak 4.i 5.	članak 10.stavak 1.točka a)	428.736	29,01	576.170	37,84
		članak 11.stavak 1.	članak 10.stavak 1.točka b)	0	0,00	0	0,00
		članak 9. stavak 1.,2. i 7.		799.771	54,13	665.663	43,72
	2. razina (MSFI 13)	članak 9. stavak 3.i 6.		0	0,00	0	0,00
		članak 11.stavak 2., 3. i 5.		722	0,05	787	0,05
		članak 13.	članak 10.stavak 1.točka c)	0	0,00	129.117	8,48
	3. razina (MSFI 13)	članak 11. stavak 5.		0	0,00	0	0,00
		članak 13.	članak 10.stavak 1.točka c)	13.422	0,91	33.818	2,22
	Financijske obveze						
	1. razina	članak 9. i članak 11.		0	0,00	0	0,00
	2. razina	članak 11.		0	0,00	-280	-0,02
	3. razina	članak 13. i članak 11.		0	0,00	0	0,00
	Amortizirani trošak	Imovina	članak 14. i članak 16.	279.645	18,93	122.244	8,03
Obveze		članak 14. i članak 16.	-44.686	-3,03	-4.878	-0,32	
Trošak nabave	Imovina						
	Obveze						

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

AZ Profit dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) osnovan je 15. srpnja 2003. godine. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“) upravlja Fondom, a sjedište Društva za upravljanje se nalazi u Zagrebu, Heinzelova 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Fonda s ciljem povećanja i zaštite vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, br. 19/14) („Zakon“). Fond se osniva na neodređeno vrijeme, kao fond otvorene naravi za članove koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina fonda izložena.

Zagrebačka banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Fonda.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga („Agencija“) je regulatorno tijelo Fonda.

2 Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 40/16) izdanim od strane Agencije.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije („MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, te se u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2017. godine.

Ovi financijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 12. ožujka 2017. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Osnova za mjerenje

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Ostala financijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Prezentacija financijskih izvještaja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije. Usporedni podaci o realiziranim dobitima i gubicima po financijskim instrumentima su netirani kako bi se postigla usporedivost s prikazom tekuće godine. Reklasifikacija je samo prezentacijske naravi i ne utječe na rezultat za godinu.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza, prihoda i troškova. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće pretpostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u kunama ("kn"), koja je ujedno i funkcionalna valuta te zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 kuna za 1 euro (2016.: 7,557787 kuna) i 6,269733 kuna za 1 američki dolar (2016.: 7,168536 kuna).

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim financijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske imovine raspoložive za prodaju, kao što su dobiti realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoloživih za prodaju, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata, dividende i ostali slični prihodi.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Prihodi od ulaganja (nastavak)

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, ulaganja koja se drže do dospelosti, zajmova i potraživanja te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospelosti, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se po efektivnoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci *Prihodi od kamata* u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi od kotiranih vlasničkih vrijednosnica i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod kada je ostvareno pravo na dividendu.

Rashodi

Rashodi Fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su gubici realizirani kod prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti, raspoložive za prodaju, naknade od ukupne imovine Fonda, naknade Depozitaru, brokerske naknade od transakcija financijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti i gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u financijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske i derivativne instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobiti i gubici od ulaganja u financijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunate su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobiti umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, financijske imovine koja je raspoloživa za prodaju i ulaganja u imovinu koja se drži do dospelosti prikazane su u poziciji tečajnih razlika financijskih instrumenata po fer vrijednosti. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija i ulaganja koja se drže do dospelosti prikazane su unutar ostalih tečajnih razlika.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti

Klasifikacija

Fond klasificira svoju financijsku imovinu i financijske obveze u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, raspoložive za prodaju, koja se drži do dospijea, zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ova kategorija sastoji se od: financijskih instrumenata namijenjenih trgovanju i onih koji su na početku određeni da se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo za upravljanje određuje financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- imovina ili obveza sadrži ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove te derivativne financijske instrumente. Svi financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kategorizirani su u portfelj za trgovanje.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja je početno određena kao raspoloživa za prodaju ili financijsku imovinu koja nije klasificirana ni u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjene u kamatnim stopama, promjene u tečajevima ili cijenama vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice.

Ulaganja koja se drže do dospijea

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijee, za koju Fond ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijea. Fond nije imao ulaganja koja se drže do dospijea na datum izvještavanja.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ova kategorija uključuje plasmane kod banaka, potraživanja s osnove dividendi, novčanih depozita te potraživanja po stečenoj kamati i ostalu imovinu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i financijske obveze proizašle iz imovine članova Fonda te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Fond početno priznaje zajmove i potraživanja, dane depozite te ulaganja koja se drže do dospelosti na dan njihovog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja i prijenosa sredstava iz Fonda. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze definirane u portfelj fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovinu raspoloživu za prodaju) Fond početno priznaje na datum trgovanja na koji postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od tog se datuma priznaju svi dobiti i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteku ugovorna prava na novčane tokove od te financijske imovine, ili u slučaju prijenosa financijske imovine, kada taj prijenos udovoljava uvjetima prestanka priznavanja u skladu s MRS-om 39: *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Financijska obveza prestaje se priznavati kada se ugovorne obveze podmire, otkažu ili isteknu.

Mjerenje

Financijski instrumenti se početno mjere po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju.

Nakon početnog priznavanja, svi financijski instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoj fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku.

Nakon početnog priznavanja financijski instrumenti raspoloživi za prodaju mjere se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobiti i gubici priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarnih jedinica poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije bilo koje premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope koja se priznaje u dobiti ili gubitku.

Financijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja i koja se drži do dospelosti mjeri se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje.

Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Financijske obveze proizašle iz izdanih obračunskih jedinica Fonda predstavljaju pravo člana na preostali udio u imovini Fonda.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjena za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerenja. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 103/14 i 7/16).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealeara za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primijenjena diskontna stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske Unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu .

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinosu do dospijeća relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospijeća.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju primjenom zadnje cijene objavljene na službenom financijsko-informacijskom servisu na dan za koji se vrednuje imovine i obveze („BVAL“).

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Dobici i gubici od naknadnog mjerenja

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrument koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatih u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjene vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kao kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente raspoložive za prodaju. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina raspoloživa za prodaju individualno se procjenjuje na umanjene vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju termenske ugovore u stranoj valuti.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju tekuće račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Raspodjela rezultata Fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2017. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja. Jedan novi standard koji je potencijalno relevantan za Društvo je MSFI 9 – Financijski instrumenti čiji je kratki pregled dan u nastavku.

MSFI 9 zamjenjuje postojeće smjernice MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 uključuje izmjene smjernica o klasifikaciji i naknadnom mjerenju financijskih instrumenata, definira novi model očekivanog kreditnog gubitka za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti financijske imovine te donosi nove zahtjeve vođenja računovodstva zaštite. Smjernice priznavanja i prestanka priznavanja financijskih instrumenata prenesene su iz MRS-39.

Standardi klasifikacije financijske imovine i financijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije klasifikacije financijske imovine: mjerena po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG). Klasifikacija se općenito temelji na poslovnom modelu po kojem se vodi financijska imovina te njegovim ugovorenim novčanim tokovima. Novi standard eliminira postojeće kategorije instrumenata definirane putem MRS 39; ulaganja koja se drže do dospelja, zajmovi i potraživanja te ulaganja raspoloživa za prodaju.

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS 39 za klasifikaciju financijskih obveza. Međutim, iako se prema MRS 39 sve promjene fer vrijednosti obveza koje se drže po fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka, u skladu s MSFI 9 promjene fer vrijednosti obično se prikazuju kako slijedi:

- iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze prikazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti; i
- preostali iznos promjene fer vrijednosti iskazuje se u računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

MSFI 9 zamjenjuje model „nastalog gubitka“ iz MRS 39 s modelom „očekivanog kreditnog gubitka“. Novi model umanjenja vrijednosti odnosi se i na određene kreditne obveze te ugovore o financijskim jamstvima, ali ne i na ulaganja u vlasničke udjele. Prema MSFI 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego prema MRS 39.

Učinak na financijske izvještaje Fonda za narednu godinu

Uz MSFI 9 – Financijski instrumenti („MSFI 9“) kao odgovor na prvu primjenu MSFI 9 izdan je izmijenjeni Pravilnik o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN br. 128/17) („Pravilnik“) te su oba na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Izmijenjeni Pravilnik uvodi mogućnost odstupanja od MSFI-ja u računovodstvenim politikama fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerenja koja su propisana MSFI 9, a odnose se na financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje mirovinskim fondovima mogu odabrati da mirovinski fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo na financijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti.

U suštini, navedeno znači kako bi, ukoliko se primijeni spomenuto izuzeće, suprotno od MSFI 9 koji posebno propisuje računovodstvo i izračun očekivanih kreditnih gubitaka, mirovinski fondovi nastavili priznavati umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima odlučilo je primijeniti ovo izuzeće za sve fondove kojim upravlja.

U skladu s navedenim ne očekuju se značajni učinci na financijske izvještaje Fonda za narednu godinu, koji proizlaze iz primjene izmijenjenog Pravilnika i izuzeća koje se odnosi na navedeno odstupanje od MSFI 9 koje primjenjuje Fond.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju financijskim rizicima (Bilješka 19).

Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

(a) Fer vrijednost

Za financijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih financijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješki 3: *Principi mjerenja fer vrijednosti*. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o financijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješki 20: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješki 3: *Umanjenje vrijednosti financijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje financijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Situacija na financijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na financijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala.

Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržao održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosne papire, kratkoročne depozite, te vlasničke vrijednosne papire, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave Društva za upravljanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**5 Novčana sredstva**

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Žiro računi kod depozitara		
- denominirani u kunama	164.630	38.668
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	112.270	63.730
- Američki dolar	369	19.846
	<u>277.269</u>	<u>122.244</u>

Uplate pristigle na račun Fonda kod Zagrebačke banke d.d. do 16 sati prenose se na račun Fonda kod Depozitara te se konvertiraju u obračunske jedinice po vrijednosti obračunske jedinice na dan uplate. Uplate pristigle na prolazni račun iza 16 sati smatraju se uplatama sljedećeg dana i konvertiraju se u obračunske jedinice sljedećeg dana.

Uplate koje se ne mogu pripisati osobnim računima članova uključuju se u imovinu Fonda kao sredstva u prijenosu na prolaznom računu, dok je obveza za uplatu i raspored po osobnim računima članova iskazana kao obveza za sredstva u prijenosu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti**

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju		
- dužničke vrijednosnice	709.628	891.080
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, namijenjeni trgovanju		
- vlasničke vrijednosnice	509.604	403.520
	<u>1.219.232</u>	<u>1.294.600</u>

7 Ostala imovina

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Ostala potraživanja s osnove ulaganja	2.376	0
	<u>2.376</u>	<u>0</u>

8 Financijske obveze

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Obveze po repo ugovorima	40.518	0
Obveze s osnove kupnje financijskih instrumenata	0	594
Obveze po forward ugovoru	0	280
	<u>40.518</u>	<u>874</u>

9 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Obveze za naknadu za upravljanje	2.463	2.574
Obveze za naknadu od uplaćenih doprinosa	704	540
	<u>3.167</u>	<u>3.114</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**9 Obveze prema mirovinskom društvu (nastavak)**

U skladu sa Statutom Fonda, Društvu za upravljanje pripada naknada od uplaćenih doprinosa u iznosu 1.250 kuna (2016.: 1.250 kuna) ako je obračunata u fiksnom iznosu ili naknada obračunata po postotnoj skali do iznosa najviše 300 kuna godišnje, a određuje se prema sljedećoj tablici:

Postotak naknade na uplaćeni iznos	Iznos ukupnih uplata na osobnom računu	
%	od kn	do kn
7,00%	0	6.000
6,00%	6.000,01	12.000
5,00%	12.000,01	18.000
4,00%	18.000,01	24.000
3,00%	24.000,01	30.000
2,00%	30.000,01	36.000
1,00%	36.000,01	40.000
0,00%	40.000,01	i više

Naknada od uplaćenih doprinosa se ne naplaćuje u slučaju prelaska članova iz Fonda u drugi Fond ukoliko njime upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prve uplate članova raspoređuju se na naknade od uplaćenih doprinosa i priznaju kao obveza prema Društvu za upravljanje te se prenose Društvu za upravljanje mjesečno. Ova naknada od uplaćenih doprinosa se ne priznaje kao prihod ni rashod u financijskim izvješćima Fonda, te su uplate od strane članova prikazane u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa.

10 Ostale obveze fonda

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Obveze za uplaćene doprinose članova	958	1.120
	<u>958</u>	<u>1.120</u>

11 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- raspoložive za prodaju	33.106	31.398
Tekući računi kod Depozitara	8	20
Ukupno	<u>33.114</u>	<u>31.418</u>

Iznos od 31.398 tisuća kuna (2016.:33.106 tisuća kuna) uključuje 3.995 tisuća kuna (2016.: 2.117 tisuća kuna) amortizacije premije po metodi efektivne kamatne stope po portfelju koji je raspoloživ za prodaju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**12 Neto realizirani i nerealizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata i ostale tečajne razlike**

2016.	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobiti/(gubici) od financijskih instrumenata	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	428	0	0	428
Vlasničke vrijednosnice	-6.800	6.564	-850	-1.086
Investicijski fondovi	-1.080	2.724	151	1.795
Forward ugovori	2.160	722	0	2.882
	-5.292	10.010	-699	4.019
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	33.778	0	421	34.199
Ukupno	28.486	10.010	-278	38.218
2017.	Neto realizirani dobiti (gubici) od financijskih instrumenata	Neto nerealizirani dobiti/(gubici) od financijskih instrumenata	Neto tečajne razlike financijskih instrumenata po fer vrijednosti	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	-56.956	-31.532	-5.370	-93.858
Investicijski fondovi	0	5.391	-288	5.103
Forward ugovori	22.707	507	0	23.214
	-34.249	-25.634	-5.658	-65.541
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	19.983	0	-33.511	-13.528
Ukupno	-14.266	-25.634	-39.169	-79.069

Nerealizirani dobiti i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje financijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i financijske imovine raspoložive za prodaju, realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene.

U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobiti i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike realizirane prodajom ulaganja u financijske instrumente, realizirane i nerealizirane tečajne razlike pri preračunavanju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta. Tijekom 2017. godine Fond realizirao je 665 tisuća kuna negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2016.: 3.818 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**13 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom**

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Naknada za upravljanje	26.847	29.594

Dnevno upravljanje Mirovinskim fondom obavlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prema Statutu Fonda Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Fonda, trenutno u iznosu od 2% godišnje (2016.: 2%) od ukupne imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja (trenutno uključuje obveze u postupku namire za kupljene vrijednosnice). Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

14 Naknada Depozitaru

Zagrebačka banka d.d. je depozitna banka Fonda. Naknada depozitnoj banci se obračunava na ukupnu vrijednost imovine Fonda umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada depozitnoj banci iznosi 0,03% (2016.: 0,030%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesečno.

15 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od ukupnog iznosa na osobnom računu člana Fonda. Naknada za izlaz naplaćuje se u svim slučajevima isplaćivanja imovine osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovina ili radi prelaska članova u drugi fond kojim upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od najviše 10% od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od iznosa s računa člana i prebacuje Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Fonda. Tijekom 2017. Društvo za upravljanje je obračunalo izlazne naknade u iznosu od 6 tisuća kuna (2016.: 2 tisuće kuna).

16 Transakcijski troškovi

Transakcijski troškovi uključuju transakcijske troškove i troškove za kupnju i prodaju vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka troškove namire, troškove kamate po repo ugovorima, te ostale dozvoljene troškove Fonda.

17 Transakcije s obračunskim jedinicama*Novčani primici od članova Fonda*

Uplate članova Fonda obračunavaju se u kunskoj protuvrijednosti eura po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate. U skladu s Zakonom, ova sredstva na računima članova Fonda i naknadno ostaju denominirana u kunama i njihova se vrijednost više ne mijenja u odnosu na ostale strane valute. Obračunske jedinice se stoga obračunavaju prema povijesnom kunskom iznosu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Transakcije s obračunskim jedinicama (nastavak)

Novčani primici s osnove državnih poticaja

Članovima Fonda odobravaju se poticajna sredstva iz državnog proračuna temeljem doprinosa prikupljenih u prethodnoj godini. Poticajna sredstva iznose 15% (2016.: 15%) od uplaćenog doprinosa pojedinog člana Fonda ali najviše do 5 tisuća kuna uplaćenih doprinosa po članu Fonda tijekom godine i samo za članstvo u jednom dobrovoljnom mirovinskom fondu. Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana kojom upravlja Društvo za upravljanje.

U skladu sa Zakonom, poticajna sredstva priznaju se kao imovina Fonda i povećavaju osobnu imovinu člana temeljem uplate od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske.

18 Derivatni financijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN, br. 103/14), dobrovoljnim mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije nominalnog ili ugovorenog iznosa do iznos neto imovine Fonda te isključivo u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti te je Fond dobio odobrenje od strane Agencije.

Fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valutama euru i američkom dolaru, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne termske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje valute euro i američki dolar, s dospijanjem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Fond je imao dva otvorena forwarda (2016: dva) čija je ugovorna vrijednost iznosila 104.164 tisuća kuna (2016: 121.880 tisuća kuna), neto vrijednost obveza iznosi 280 tisuće kuna, a neto vrijednost potraživanja 787 tisuća kuna (2016: 722 tisuće kuna neto imovine).

19 Financijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj upravljačkoj strategiji, Fond drži različite financijske instrumente. Ulagački portfelj Fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima, plasmane kod banaka i forwarde.

Ulagačke aktivnosti izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima ulaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke i uključuje valutni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom Fonda određena je investicijskim ciljevima Fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta vlasničkih i dužničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Fonda u sljedeće vrste ulaganja, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 40% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 10% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- udjele ili dionice u otvorenim alternativnim investicijskim fondovima, odnosno dionice ili poslovne udjele u zatvorenim alternativnim investicijskim fondovima koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda u jednu kreditnu instituciju
- izvedene financijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene financijske instrumente kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda
- novac na transakcijskom računu za poslovne namjene mirovinskog fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Imovina Fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Kod ulaganja imovine Fonda mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Imovina Fonda investirana je u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te istovremeno minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima Fonda na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Priroda i opseg financijskih instrumenata nepodmirenih na datum izvještavanja i politike upravljanja rizicima koje primjenjuje Fond, opisane su u nastavku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Tržišni rizik (nastavak)**(a) Valutni rizik*

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da bi se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta mogao promijeniti što će imati obrnuti utjecaj na račun dobit i gubitka i vrijednost Fonda.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2017. godine, Fond je sklopio 5 (2016.: 19 deviznih forward ugovora) deviznih forward ugovora s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u američkom dolaru. Fond ne koristi računovodstvo zaštite te su svi derivativi klasificirani u portfelj za trgovanje.

Da je tečaj eura na 31. prosinca 2017. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 2.441 tisuća kuna (2016.: 2.121 tisuće kuna).

Da je tečaj američkog dolara na 31. prosinca 2017. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 1.597 tisuća kuna (2016.: 1.330 tisuća kuna).

Ukupna izloženost Fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. '000 kn	31. prosinca 2017. %
Imovina				
Euro	424.198	28,71	482.204	31,67
Američki dolar	265.926	18,00	319.331	20,97
Ukupno strane valute	690.124	46,71	801.535	52,64
Kuna	832.172	56,31	726.264	47,70
Ukupno imovina	1.522.296	103,02	1.527.799	100,34
Obveze				
Kuna	-44.686	-3,02	-5.158	-0,34
Ukupno obveze	-44.686	-3,02	-5.158	-0,34
Neto imovina članova Fonda	1.477.610	100,00	1.522.641	100,00

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Zbog toga je izloženost Fonda riziku da financijska kamatonosna imovina i financijske kamatonosne obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različito vrijeme i u različitom iznosu, niska. Fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi fond bio primjereno izložen riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2017. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 6,49 (2016.: 6,06). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2016.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi 56.944 tisuće kuna manja/veća (2016.: 42.240 tisuća kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Fond nije smatrao potrebnim ulaziti u aktivnosti zaštite u pogledu kamatnog rizika.

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Efektivne kamatne stope	%	%
Novčana sredstva	0	0
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3,25	2,46

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama.

Sukladno regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na službenim burzama, te one izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj ukoliko zadovoljavaju uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi i iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi ulažu u vlasničke vrijednosnice.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima.

Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2017. godine povećali/smanjili za 10% (2016.: 10%), a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 51.369 tisuće kuna (2016.: 53.230 tisuće kuna).

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijea. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Fondu ugrozilo bi likvidnost i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i raspoloživih za prodaju odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u Izvještaju o financijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovanju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Na dan 31. prosinca 2017. godine sljedeća financijska imovina bila je izložena kreditnom riziku: novčana sredstva, derivativni financijski instrumenti, ulaganja u dužničke vrijednosnice i ostala imovina.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno. Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

		31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. '000 kn	31. prosinca 2017. %
	Rejting				
Novčana sredstva	<i>BB</i>	277.269	18,21	122.244	8,00
Dužnički vrijednosni papiri	<i>BB</i>	658.443	43,25	862.581	56,46
	<i>BB-</i>	50.626	3,33	28.499	1,87
	<i>Bez rejtinga</i>	559	0,04	0	0,00
Derivativna financijska imovina	<i>Bez rejtinga</i>	722	0,05	787	0,05
Ostala imovina	<i>Bez rejtinga</i>	2.376	0,15	0	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		<u>989.995</u>	<u>65,03</u>	<u>1.014.111</u>	<u>66,38</u>
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		<u>532.301</u>	<u>34,97</u>	<u>513.688</u>	<u>33,62</u>
Ukupno imovina		<u>1.522.296</u>	<u>100,00</u>	<u>1.527.799</u>	<u>100,00</u>

Fer vrijednost financijske imovine najbolje prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Kreditni rizik (nastavak)*

Financijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2016. ‘000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. ‘000 kn	31. prosinca 2017. %
<i>Instrumenti s kreditnim rizikom</i>				
<i>Dužnički instrumenti raspoloživi za prodaju</i>				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	596.444	39,18	797.429	52,20
- Industrija	62.558	4,11	65.152	4,26
- Komunalne usluge	50.626	3,33	28.499	1,87
<i>Derivativna financijska imovina</i>	722	0,05	787	0,05
<i>Novčana sredstva</i>	277.269	18,21	122.244	8,00
<i>Ostala imovina</i>	2.376	0,15	0	0,00
	_____	_____	_____	_____
<i>Maksimalna izloženost kreditnom riziku</i>	989.995	65,03	1.014.111	66,38
	_____	_____	_____	_____
<i>Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku</i>	532.301	34,97	513.688	33,62
	_____	_____	_____	_____
Ukupno imovina	1.522.296	100,00	1.527.799	100,00
	=====	=====	=====	=====

Na dan 31. prosinca 2017. nije bilo zaloga nad financijskom imovinom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)***Rizik likvidnosti*

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska članova iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da ovaj rizik nije značajan s obzirom na dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti nastaje tijekom općeg financiranja aktivnosti Fonda i upravljanja njegovim pozicijama. Ono uključuje rizik nemogućnosti financiranja imovine prema odgovarajućim dospijećima i cijenama kao i rizik nemogućnosti prodaje imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom okviru.

Financijski instrumenti Fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnice moguće je lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava i Funkcija upravljanja rizicima prate likvidnu poziciju Fonda na dnevnoj bazi.

Sve financijske obveze na dan 31. prosinca 2017. u iznosu od 5.158 tisuća kuna (2016.: 44.686 tisuća kuna) se trebaju podmiriti u roku kako je prikazano u tablici u nastavku:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
	'000 kn	'000 kn
do 1 mjeseca	44.686	4.878
od 1 do 3 mjeseca	0	280
od 3 do 12 mjeseci	0	0
	<u>44.686</u>	<u>5.158</u>

Imovina članova u iznosu od 1.522.641 tisuća kuna (2016.: 1.477.610 tisuća kuna) nema ugovoreno dospijeće.

Ročnost financijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za svu imovinu osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospijeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
	'000 kn	'000 kn
Kratkotrajna imovina	822.229	648.880
Dugotrajna imovina	700.067	878.919
	<u>1.522.296</u>	<u>1.527.799</u>

Ročnost financijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju te za novčana sredstva i financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
	'000 kn	'000 kn
Do 1 mjeseca	816.541	642.940
Od 1 do 3 mjeseci	611	3.052
Od 3 do 12 mjeseci	5.077	2.888
Preko godine dana	700.067	878.919
	<u>1.522.296</u>	<u>1.527.799</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Financijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispune određeni uvjeti svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u "Izveštaju o promjenama u neto imovini fonda". U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 255,8418 kuna (2016.: 264,7518 kuna) na datum izvještavanja.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 177 tisuća kuna svakog dana (2016.: 103 tisuća kuna).

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u terminske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Terminski ugovor u stranoj valuti je ugovor o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Terminski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Terminski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti terminskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove terminskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih financijskih instrumenata.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektno štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Fer vrijednost

Većina financijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost financijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge financijske instrumente, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija, potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog ovih financijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama

Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

31. prosinca 2016. godine

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	u '000 kn Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	496.741	0	12.863	509.604
- Investicijski fondovi	22.697	0	0	22.697
- Forward ugovori	0	722	0	722
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužničke vrijednosnice	709.069	0	559	709.628
Ukupno imovina	1.228.507	722	13.422	1.242.651
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Repo ugovori	40.518	0	0	40.518
Ukupno obveze	40.518	0	0	40.518

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Fer vrijednost (nastavak)****31. prosinca 2017. godine**

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	u '000 kn Ukupno
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	395.453	2.748	5.319	403.520
- Investicijski fondovi	110.168	0	0	110.168
- Forward ugovori	0	787	0	787
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužničke vrijednosnice	736.212	126.369	28.499	891.080
Ukupno imovina	1.241.833	129.904	33.818	1.405.555
Obveze				
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	280	0	280
Ukupno obveze	0	280	0	280

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za financijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih dužničkih vrijednosnica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice raspoložive za prodaju.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i termimska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 28.124 tisuće kuna (2016.: 123.677 tisuća kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 5.319 tisuća kuna (2016.:0 kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 129.117 tisuća kuna (2016.:0 kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 1.

Vrijednost financijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 51.366 tisuća kuna (2016.: 126.653 tisuće kuna) tijekom godine bile uključene u razinu 3.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Fer vrijednost (nastavak)

Ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulazni podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeća tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerenja. Međutim, cilj mjerenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu. Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, što uključuje pretpostavke o rizicima.

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda relativnih vrijednosti (multiple)
- Nedavne transakcije s istom ili sličnom imovinom
- Metoda diskontiranja novčanih tokova (DCF)
- Metoda izračunavanja likvidacijske vrijednosti kompanije, odnosno metoda izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti kompanije
- Procjena vrijednosti kompanije bazirana na pokazateljima specifičnima industriji u kojoj kompanija djeluje
- Metoda amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda. Procjenu radi Odjel kontrolinga i upravljanja rizicima a odobrava Uprava Društva za upravljanje.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinac 2016.:

Investicija	Fer vrijednost ‘000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna /%)	Promjena fer vrijednosti ‘000 kn
DLKV-O-302A	559	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	-HRK krivulja prinosa - spread na likvidnost - kreditni spread	1% HRK krivulja prinosa	-18/+16
ILRA-R-A	12.863	peer grupa diskontirani novčani tok	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa	1% WACC	-334/+255

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**20 Fer vrijednost (nastavak)**

31. prosinac 2017.:

Investicija	Fer vrijednost '000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna /%)	Promjena fer vrijednosti '000 kn
ZGHO-O-237A	28.499	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	-HRK krivulja prinosa - spread na likvidnost - kreditni spread	1% HRK krivulja prinosa	-16/+13
MELR SV	5.319	peer grupa diskontirani novčani tok tržišna cijena	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa tržišna cijena	1% WACC	-160/+148

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 kn
Stanje na 1. siječnja 2016.	16.295
Neto gubici priznati u računu dobiti i gubitka	5.050
Neto dobiti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-124
Kupnje/Prodaje	9.654
Prijenos u/iz razine 3	<u>-17.453</u>
Stanje na 31. prosinca 2016.	<u>13.422</u>
Neto dobiti priznati u računu dobiti i gubitka	-5.653
Neto gubici kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-201
Kupnje/Prodaje	-25.187
Prijenos u/iz razine 3	<u>51.437</u>
Stanje na 31. prosinca 2017.	<u>33.818</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Transakcije s povezanim osobama**

U skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezane stranke Društva za upravljanje i Fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Upravljačkog društva i Fonda te Depozitar.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz New Europe Holding GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnje matično društvo je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Obveze		
Obveze prema Društvu za upravljanje (Bilješka 9)	3.167	3.114
Rashodi		
Naknada s osnova odnosa s društvom za upravljanje (Bilješka 13)	-26.847	-29.594

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Imovina		
Novčana sredstva	277.269	122.244
Obveze		
Obveze prema Depozitaru	38	44
Prihodi		
Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenta	607	84.749
Realizirani dobiti od prodaje financijskih instrumenta	15.286	3.353
Realizirani dobiti od derivativnih instrumenata	3.275	0
Ostale pozitivne tečajne razlike	544	10.081
Ostali prihodi	6	20
Rashodi		
Realizirani gubici od prodaje financijskih instrumenta	-17.967	-5.894
Realizirani gubici od derivativnih instrumenata	-2.038	0
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	-308	-109.271
Ostale negativne tečajne razlike	-1.015	-12.663
Transakcijski troškovi	-74	-52
Naknada depozitaru	-403	-444

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)**21 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)**

Vrijednost ulaganja Fonda u trgovačka društva čiji su članovi Nadzornog Odbora ujedno bili i povezane osobe Fonda iznosi:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Imovina		
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	15.269	13.374
Prihodi		
Nerealizirani dobiti od financijskih instrumenata	13.163	13.271
Rashodi		
Nerealizirani gubici od financijskih instrumenata	-16.458	-18.462